

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
TOREK
6. DEC.
1988
Letnik XLIII.
Štev. 59 (2419)
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt
Cena: 7 šil.
700 din
P. b. b.

Nadaljujemo predstavitev

Z portretom dvojezične občine Globasnica nadaljujemo predstavitev južnokoroških občin. Zbrali smo zanimive številke in podatke, se pogovarjali s predstavniki občinskih frakcij, se zanimali za iniciative kmetov, se dotaknili kulturnih, jezikovnih in športnih vprašanj. Povzetki v nemškem jeziku pa naj vsem občanom olajšajo spoznati naš list. To izdajo prejme vsako gospodinjstvo v občini. Predloge, spodbude in kritike nam lahko poveste na Vestnikovem večeru. Portret občine Globasnica najdete na straneh od 5 do 9.

Koroška komisija: Popolno ločevanje?

„Koroška bo tudi na deželni ravni nadzorovala izvajanje novega šolskega zakona in uveljavila popolno ločevanje otrok po jezikovnih kriterijih. Samo tako lahko pojmujejo sklep upravnega in ustavnega odbora koroškega deželnega zbora, da bo koroška pedagoška komisija spremljala manjšinskošolski zakon,

Oceno potrjuje tudi dejstvo, da v „koroški pedagoški komisiji“ ni mesta za zastopnike obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev. Namesto tega bodo v tej skupini skoraj izključno zastopani politiki, ne pa strokovnjaki. S tem sklepom so deželnozbornske stranke ponovno dokazale, da niso pripravljene za dialog v narodnopolitičnih vprašanjih.

Ustanovitev enostranske komisije, kakršne so in bodo ustanovljale koroške stranke, tudi v bodoče ne bodo mogle preprečiti nadaljnjih okrepjenih protestov in informiranja mednarodne javnosti o koroški ločevalni politiki – kot npr. pri zasedanju delovne skupnosti Alpe-Jadran v Benetkah“, ugotavlja ZSO v svoji tiskovni izjavi.

Občinski portret

GLOBASNICA GLOBASNITZ

Gemeindeporträt

Die heutige Ausgabe des „Slovenski vestnik“ gemeinsam mit dem Gemeindeporträt von Globasnitz erhalten alle Haushalte der Globasnitzer Gemeinde. Das Porträt finden sie auf den Seiten 5–9.

Avstrija in ES: Spor ne koristi ugledu države!

dr. KRISTIJAN SCHELLANDER, Dunaj

Pretekli teden je med vladnima strankama prišlo do zaostrelega prepira v zvezi z diskusijo o pristopu Avstrije k Evropski skupnosti. Spor je nastal zaradi vprašanja, kdo je pristojen, da poda parlamentu poročilo o potrebnem postopanju v slučaju pristopa – zvezni kancler ali zunanji minister.

Za tem navidezno formalnim problemom se v resnici skrivajo določene vsebinske razlike.

Glede pristojnosti je tako, da vprašanje sodi tako v krog nalog zveznega kanclerja kakor tudi zunanjega ministra. Po zakonskih določilih pa je v zadnji instanci za celotno zunanjo politiko zaradi svoje koordinacijske funkcije pristojen zvezni kancler.

Vsebinsko pa ljudska stranka in še posebej njen predsednik in zunanji minister Mock zastopata dokaj evrorično in nekritično linijo. Ta linija „pristopa za vsako

ceno“ je posebej nevarna zaradi lahkomišelnosti glede trajne nevtalnosti, kajti ta ni samo zadeva naše države, temveč tudi del sistema varnosti in ravnotežja sil v Evropi.

Pa tudi glede gospodarskih posledic še ni dokončno jasno, ali bi pristop za Avstrijo pomenil več prednosti ali obremenitev. Vsekakor bi se pogoji za veliko in izvozno usmerjeno industrijo verjetno izboljšali, tudi vrsta živil in izdelkov za široko potrošnjo bi postala cenejša, na drugi strani pa bi se povečal pritisk na manjša

podjetja in kmete, pa tudi glede varstva okolja bi se situacija verjetno poslabšala.

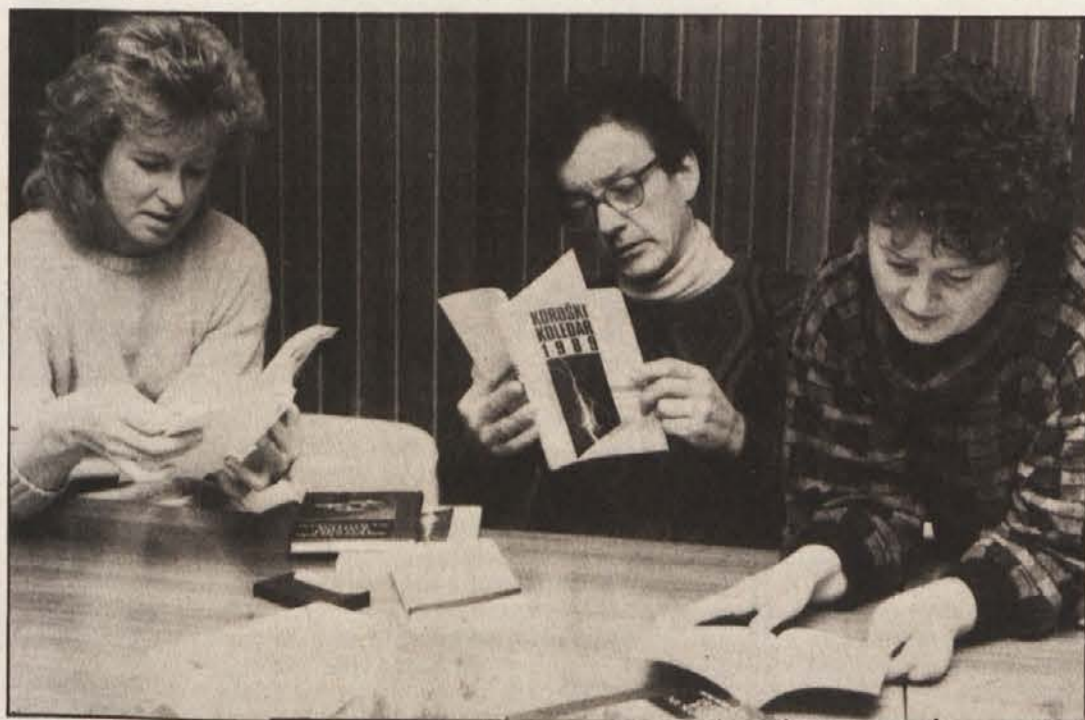
Čeprav so se tudi socialisti in sindikati že opredelili za pristop k ES, zvezni kancler Vranitzky zagovarja previdnejše postopanje. Predvsem nevtalnost je za socialiste bolj resno vprašanje kot za ljudsko stranko, ki se pri tem resno spogleduje s svobodnjaki.

Medtem pa je bilo od politikov Evropske gospodarske skupnosti slišati več izjav v to smer, da se skupnost v bližnji prihodnosti ne namerava razširiti.

Kje je

kika

?

Knjižni dar SPZ za leto 1989 že v prodaji!

Vse ljubitelje lepega in poučnega čtiva lahko seznanimo z veselo novico, da je knjižni dar Slovenske prosvetne zveze pravkar izšel in

je že v prodaji. Tako so nam sporočili iz tajništva SPZ. Uslužbenci (glej naš posnetek) so z zadovoljstvom prelistali prve izvode, ki so jih

pravkar dobili iz tiskarne Drava. Celotna zbirka (6 naslovov) stane skupno 348 šilingov. O knjižnem daru bomo še posebej poročali.

VESTNIKOV VEČER

S serijo občinskih portretov Slovenski vestnik povezuje tudi predstavitev časopisa širši javnosti. Tokrat vas vse občane Globasnica vabimo na „Vestnikov večer“, ki bo v sredo, 13. decembra ob 19. uri v gostilni „Juenna“.

LESERABEND

Nach dem erfolgreichen Start der „Vestnik-Leserabende“ in Ferlach, lädt die Redaktion des „Slovenski vestnik“ alle Gemeindegewerinnen und -Bürger von Globasnitz zum Leserabend herzlich ein. Kommen Sie, diskutieren Sie mit uns, lernen Sie uns kennen! – Mittwoch, 13. Dezember, 19 Uhr, Gasthof „Juenna“.

Koroška: 17 milijonov nočitev

CELOVEC. Dokončna bilanca o letnem turizmu na Koroškem izkazuje lepe rezultate. Po podatkih deželne tiskovne službe so nočitve porasle za 3,4 odstotka. Celotno turistično leto (od novembra 1987 pa do konca oktobra 1988) pa zaključje s povečanjem za štiri odstotke. Skupno so v tem letu našli več kot 17 milijonov nočitev, kar pomeni najboljši rezultat zadnjih šestih let.

Katričin ples upokojencev

ŽELEZNA KAPLA. – Letos je zveza upokojencev prvič organizirala tako imenovani „Katričin ples“ na poštelno soboto. Zbrali smo se v gostilni Podobnik v Beli, kjer smo se mladi in stari zabavali do jutranjih ur. Za ples nam je igral ansambel „Toneta Žagarja“ iz Slovenije, ki nas je s svojimi vižami zares presenetil. Zveza upokojencev je organizirala tudi bogat srečolov. Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili domačim podjetjem za darila, pa tudi ženam ter mladini, ki so s svojim delom pomagali, da nam je uspelo nabrati nad 200 daril.

Ker je omenjeni ples tako dobro uspel, bo zveza upokojencev iz Železne Kaple tako družabno srečanje priredila tudi prihodnje leto.

Willi Maloveršnik

Prof. Močilnik 60-letnik

Prof. Štefan Močilnik praznuje te dni svoj 60. rojstni dan. K temu prazniku mu želimo vse najboljše, mnogo zdravja in zadovoljstva.

Vsi njegovi

Soglasno sprejeli proračun

BOROVlje – Občinski svet je v petek zvečer soglasno sprejel proračun za prihodnje leto in drugi dodatni proračun za leto 1988.

Skupna proračunska vsota za leto 1989 znaša 127 milijonov šilingov, v rednem proračunu je predvidenih 94,7, v izrednem pa 32,6 milijona šilingov. Mestni svetnik Rupert Sereinig je v svojem poročilu poudaril, da se finančna moč občine izboljšuje, da pa bo morala v prihodnjem letu 2 milijona šilingov več odvesti za razne deželne fonde.

Obračun za minulo leto znaša 155,092 milj., z drugim dodatnim proračunom je bil zvišan za skupno 2,25 milj. šilingov.

Glavni delež so zabeležili v obdobju od maja do oktobra, ko so našli kar 14.448.519 nočitev, gostov pa 1,9 milijona, kar pomeni porast za 3,8% v primerjavi z istim časom lani. Gostje so se v povprečju zadržali na dopustu 7,6 dneva. Tudi število prenočitev avstrijskih državljanov je naraslo za 3,4%. Največ letoviščarjev pa je prišlo iz ZRN, Nizozemske, Belgije, Švice in Italije.

Izseljenci, pozor!

Bivše izseljence opozarjamo, da je le še **do konca leta 1988** možno zaprositi za enkratno „častno priznavalnino“ (Ehrengabe). Pravico do te priznavalnine imajo nekdanji borci proti fašizmu in žrtve fašizma, v kolikor so 31. 12. 1987 imeli „Izkaznico žrtev“ (Opferausweis) ali „Uradno potrdilo“ (Amtsbescheinigung). Prošnjo za priznavalnino je treba vložiti na deželno vladno, ki je imetnikom omenjenih dokumentov poslala potrebne formularje. Izseljencem, ki sicer izpolnjujejo pogoje za izplačilo priznavalnine, pa doslej še niso vložili prošnje oz. niso dobili formularjev, svetujemo, da se takoj zanimajo na uradu deželne vlade (posloj Kelag, soba 219).

Po novih določilih zakona o oskrbi žrtev imajo bivši izseljenci, če so bili v taborišču najmanj eno leto, pravico do „Uradnega potrdila“, ki daje imetnikom več ugodnosti kot „Izkaznica žrtev“. Izseljenci, ki so bili v taborišču manj kot eno leto, vendar najmanj tri mesece (doslej je bil pogoj najmanj šest mesecev), pa lahko zaprosijo za izstavitev „Izkaznice žrtev“. Prošnjo za izstavitev teh dokumentov je treba vložiti na deželno vladno, kjer se dobijo tudi potrebne tiskovine; rok za take prošnje ni omejen.

Izseljenci, ki v zvezi s temi določili želijo navete ali pomoč, se lahko zglasijo na sedežu Zveze slovenskih izseljencev v Celovcu, Tavisser Straže 16/1 (telefon: 0463/514300-71), ob četrtkih od 10. do 12. ure.

Zveza slovenskih izseljencev

Denar za dirko

ŠKOCIJAN. – Na zadnji občinski seji so sklenili, da bo občina za naslednjo kolesarsko dirko po Avstriji iz svojih sredstev namenila 100.000 šilingov. Škocijan je cilj ene izmed etap dirke. Z glasovi SPÖ in Gospodarske liste pa so sklenili tudi nakup bagerja s snežnim plugom.

Za izobraževanje kmetov

Slovenski kmetje so prejšnji teden ustanovili svojo Kmečko izobraževalno skupnost, ki naj bi skrbela za izobraževanje tudi v slovenščini. Koroška kmetijska zbornica v okviru svojega izobraževalnega delovanja slovenskim kmetom namreč ne omogoča dvojezičnega izobraževanja. Zato je skupina kmetov, ki so povečini združeni v Skupnosti južnokoroških kmetov, sklenila, da je treba to situacijo nujno spremeniti. V zadnjem letu so izdelali pravilnik za lastno izobraževalno ustanovo, ki pa je ne smatrajo za konkurenčno ustanovi kmetijske zbornice, temveč le za dopolnilo – to pa seveda na pomembnem področju dvojezičnosti.

Kmečka izobraževalna skupnost (KIS), ki ima svoj sedež zaenkrat v Domu prosvete

v Tinjah, deluje popolnoma samostojno in po lastni presoji uresničuje svoje načrte. Najprej hoče urediti lastne strukture, težiščno pa se bo v prvem obdobju posvetila seminar-skim oblikam izobraževalne dejavnosti ter realizaciji nekaterih projektov. Predvsem pa ima namen z izvedbo krajevnih (občinskih) informacijskih sestankov vzpostaviti mrežo krajevnih referentov.

S tem ukrepom hočejo slovenski kmetje dobiti tudi boljši pregled o problemih kmetov v posameznih predelih Koroške, hkrati pa izdelati tudi vzajemni akcijski program, ki bi vseboval tudi možnosti individualne pomoči kmetovalcem.

KIS pa si seveda prizadeva tudi za status javnosti, zato je delegacija, ki je prejšnji teden obiskala deželnega referenta za kmetijstvo Ramsbacherja,

od njega zahtevala tudi javno podoro izobraževalne ustanove. Na občnem zboru KIS so izvolili tudi odbor. Njegovi člani so Štefan in Teodor Domej, Janko Zwitter, inž. Edlacher, Hanzi Mikl, Hans Madritsch, Franc-Jožef Smrtnik in Martin Pandel.

Proti ES

Predstavnik Skupnosti južnokoroških kmetov bosta v sredo Kmetijski zbornici predložila resolucijo proti vstopu Avstrije v ES. SJK utemeljuje svoje stališče tudi s tem, da bi se po izsledkih znanstvenih študij dohodek kmetov z vstopom v ES znižal še za 10%.

Božično drevo

Zvezna gimnazija za Slovence se vsako leto poveže z enim izmed slovenskih prosvetnih društev. Letos je to SPD „Vinko Poljanec“ iz Škocijana. V potrditev tega sodelovanja so škocijanski prosvetaši letos gimnaziji podarili božično drevo, Milena Gröblacher pa je v nagovoru opisala delo Vinka Poljanca.

Soglasen sklep

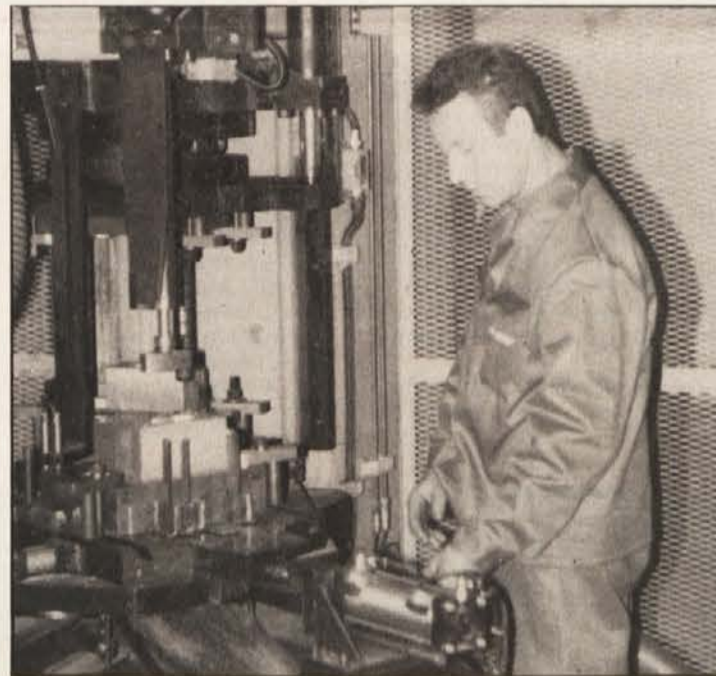
Ustavno pravni odbor koroškega deželnega zbora je v četrtek soglasno sklenil predčasno razpustitev zbora z 20. decembrom t.l. Nove volitve bodo 12. marca prihodnjega leta. Odbor je sprejel tudi peticijo za ustavitev delovanja jedrske elektrarne Krško ter zahtevo po brezatomski coni Alpe-Jadran.

Izgledno mesto

Mlada generacija (JG) socialistične stranke se zavzema za nadaljevanje „akcije 8000“, težišče dela pa je namenjeno varstvu okolja. Skupna želja Mlade generacije in Socialistične mladine (SJ) pa je, da bi SPÖ Petra Kaiserja pri deželnozbornskih volitvah kandidirala na izglednem mestu.

Protestno pismo HAK

Hrvaški akademski klub na Dunaju je v odprtem pismu ostro protestiral proti anketi, ki so je izvedli na Gradiščanskem. V pismu, naslovljenem na deželnega glavarja Sipötza, je rečeno, da vprašalna pola vsebuje vrsto tendencioznih vprašanj, ki neinformiranemu anketiranemu ustvarijo napačno sliko o gradiščanskih Hrvatih. V anketnih polah je npr. govor o „medsebojni diskriminaciji zastopnikov gradiščanskih Hrvatov“, da skoraj ni nikakršnih ovir za kulturni razvoj narodnostne skupnosti in da je pouk hrvaščine olajšan.“ Pismo Hrvaškega akademskega kluba je podpisalo nad 500 oseb z vseh področjih javnega življenja.

Januarja 1989 bo podjetje Secar začelo s proizvodnjo.

Slika: Mohar

Secar: uspeh z oblogami?

Že pred dvema letoma so se nekateri podjetniki prizadevali, da bi v Šentjakobu začela delovati tovarna, ki bi proizvajala brezazbestne zavorne obloge. Toda tam problemov v zvezi z dovoljenji za tako podjetje očitno niso mogli rešiti (v ozadju so bili tudi razni politični zadržki). Zdaj pa sta šentjakobsko podjetje IMP ter koroški podjetnik Helmuth Schandl uresničila tak načrt na nekdanjem prostoru Kestag v Borovljah. Novo podjetje Secar, ki bo začelo s proizvodnjo januarja prihodnjega leta, si je zastavilo cilj, da bo v prvi fazi izdelalo 700.000 parov zavornih oblog letno.

V avstrijskem merilu pomeni ta količina tretjino potreb tržišča. Vodja poslov, direktor Schandl, ter predstavnik IMP Janez Miklavc in Kemija-Impex, ki je soudeležena pri IMP, Srečko Satler so ob otvoritvi poudarili, da je Secar edino podjetje v Avstriji, ki proizvaja brezazbestne obloge, ki pa jih morajo že od junija tega leta montirati v nove avtomobile, od leta 1991 pa bodo obvezne tudi pri zamenjavi oblog rabljenih avtomobilov. V tem so, po mnenju predstavnikov firme Secar, tudi velike možnosti, čeprav hočejo prodreti tudi na svetovni trg. Zato je bilo zanje zelo pomembno,

da so se četrtkove otvoritve udeležili poleg župana Krainerja in predsednika delavske zbornice Quantschniga tudi zastopniki avtomobilskih koncernov z Japonske. Prav japonski trg je po besedah Schandla izredno zanimiv in bi pomenil solidno gospodarsko osnovo za Secar. V primeru dobrega poslovanja namerava Secar svoje podjetje še povečati (kar je za krizno področje Borovljah zelo pomembno). Kot smo že poročali bo v začetni fazi v dveh izmenah delalo od 15 do 20 zaposlenih, v končni fazi pa naj bi zaposlovali nad 45 delavcev.

Andrej Mohar

Zaradi praznika naslednji Slovenski vestnik v torek!

Spoštovani naročniki in bralci!

Zaradi praznika v četrtek, 8. decembra 1988, boste prejeli naslednjo številko Slovenskega vestnika v torek 13. decembra.

Otvoritev z grenkim priokusom

V Velikovcu je bila pretekli četrtek slovesna otvoritev nove poklicne šole za zidarje za vso Koroško (slika zgoraj). Stavka, ki so jo zgradili v treh letih, je stala blizu 100 milijonov šilingov, v šolo pa je vključen tudi internat za 60 vajencev. Direktor nove šole je Fridi Kapun, ki mu je ob otvoritvi ključke objekta simbolično predal deželni glavar

dr. Peter Ambrozy.

Ob navzočnosti učencev in učiteljev šole ter predsednika deželnega zbora Schantla, predsednika deželnega šolskega sveta Kircherja in škofa Kapellarija, je deželni glavar poudaril, da je z zgraditvijo te šole deželni program na področju poklicnega šolstva skoraj izpolnjen.

Slavnostna otvoritev nove

šole se je končala na „koroški način“: v „plebiscitnem mestu“ Velikovec so seveda spet zapeli četrto (neuradno) kitico koroške deželne himne in s tem ponovno potrdili, da je nekaterim krvava preteklost še vedno bolj pri srcu kot motivacija mladine k strpnosti in mirnemu sožitju obeh narodov na Koroškem.

Ivan Lukan

Stoti „dunajski krožek“: Priznanje Feliksu J. Bistru

Tokrat se niso zbrali kot običajno v petek. In tudi ne samo v skromni posebni sobici gostilne Weidinger v četrtem dunajskem okraju. „Dunajski krožek“ je prejšnjo soboto slavil svoj stoti večer.

IGOR SCHELLANDER

Praznovanje se je že popoldne pričelo z izdatnim kulturnim programom (tamburaški zbor, pantomima), z jedjo in pijačo in polno taberno veselo nasmejanih obrazov članov slovenskih družin na Dunaju. Družba je bila vsekako pestra in raznolika, prišli so skorajda vsi – od tistih, ki so že nad štiri desetletja na Dunaju, pa do prave čredice najmlajših, ki so v zadnjih letih že na Dunaju zagledali luč sveta.

Pravzaprav je ta majnen dunajski slovenski mikrokozmos najlepši dokaz in priznanje za družabna kulturna in organizacijska prizadevanja Dunajskega krožka.

Kajpada je stoti večer krožka – kar pomeni nad

deset let neprekinjenega delovanja – priložnost za obračun dosedanjega dela. Krožek za svoje člane in obiskovalce dvakrat mesečno organiziral družabni večer s predavateljem ali gostom (ponavadi prominentno osebo), skupno večerjo ter zanimive razprave.

Med drugim so tej družini predavali Hubert Feichtelbauer, Matevž Grile, Feliks Wieser, Gustav Januš, Andrej Kokot, Thomas Pluch, Reginald Vospernik, Peter-Paul Wiplinger, Peter Tyran, Valentin Inzko, Ludwig Flaschberger, Jože Kopeinig in Ivan Lukan, da imenujemo samo nekatere.

Jubilejni stoti sestanek krožka je bil kajpada tudi prava priložnost za počastitev Feliksa J. Bistra in njegove žene Marije, iniciatorjev krožka in neutrudnih organi-

zatorjev posameznih večernih prireditev. Višek jubilejne prireditve pa je bil, ko sta o krožku slavnostno spregovorila dr. Tone Jelen in dr. Joško Buch. Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo Slovenskega vestnika.

Ob jubileju Dunajskega krožka so posebej počastili Feliksa J. Bistra, neutrudnega vodja krožka.

Prodajna razstava za glasbeno šolo

Slovenska prosvetna zveza, uvozno-izvozno podjetje Carimpex in Krščanska kulturna zveza bodo prihodnji torek, ob 16. uri v prostorih Carimpexa v Celovcu, Sonnengasse 13, odprli prodajno razstavo likovnih del. To je druga akcija za prodajo likovnih stvaritev umetnikov, namenjena za podporo slovenski Glasbeni šoli na Koroškem. Kot je znano, so dela iz solidarnosti z našo glasbeno ustanovo na pobudo obeh naših osrednjih kulturnih organizacij, republiškega komiteja za kulturo Slovenije in avstrijske Lige za človekove pravice, podarili številni umetniki iz Avstrije, Slovenije in celo drugih dežel. Med razstavljeni deli, ki si jih je možno ogledati in kupiti, so dela znanih mojstrov. Z odkupom del bomo prispevali, da bo glasbena šola lažje prekoračila finančne težave. Nakup toplo priporočamo, saj so umetnine res kvalitetne in po zmerni ceni. Kupiti jih je mogoče od ponedeljka do petka v času od 14. do 17. ure.

OBZORNIK

„Memorial“ razkriva strahote stalinizma

Dva ugledna sovjetska tednika, „Moskovske novosti“ in „Ogonjok“, sta v svojih zadnjih številkah priobčila posebni prilogi oziroma strani posvečene „Tednu vesti“, kot so prireditelji poimenovali prvo iz vrste prihodnjih manifestacij. Gre pa za to, da bi razkrivali strahote Stalinskih zločinov nad sovjetskimi ljudmi, da bi postavili velik spomenik žrtvam Stalinskih represij v Moskvi (po njem nosi gibanje naziv „Memorial“) ter da bi hkrati podprli politiko perestrojke in glasnosti, kot jo vodi Mihail Gorbačov.

ANTON RUPNIK
IZ MOSKVE

Destalinizacija stopa v svoje drugo, zelo občutljivo obdobje. Že pogled na vhodno halo Doma kulture moskovske tovarne žarnic je osupnil: Na prostrani steni so prireditelji „Tedna vesti“ iz preluknjanih opek sestavili obris zemljevida sovjetske zveze, nanj pa vnašali imena taborišč, ki jih je Aleksander Solženicin tako grozljivo opisal v svoji knjigi „Arhipelag Gulag“. Pod podobo Sovjetske zveze kot vesoljnega koncentracijskega taborišča so postavili taboriščno samokolnico in vanjo smo obiskovalci metali rublje. Tudi velike bankovce sem opazil, med njimi celo stotake (kar pa je že mesečna plača milijonov sovjetskih ljudi).

V tem kulturnem domu so izkoristili vsak kotiček za to, da bi tisočim molčečih ljudi pokazali, kako strašni so bili Stalinski časi. Prelepili so cele stene s sezname tistih iz moskovskih žrtv, ki so jih doslej sploh izsledili. Kajti v tej deželi imajo v glavnem zbrana imena žrtv druge svetovne vojne (oziroma velike domovinske vojne), nihče pa ni doslej zbral dokumentacije o žrtvah Stalinskega nasilja.

Koliko ljudi ima na vesti Stalin? Odgovor je seveda odvisen od metodologije: če naj bi k ustreljenim in od lakote ter mraza umrlim v sibirskih taboriščih prišteli še dobršen del vojakov in civilnih žrtv, ki jih je po-

vzročil nenadni Hitlerjev napad in ki ga je v dobršni meri sozagal sam Stalin, potem grede te številke v desetine milijonov. Noben sovjetski publicist pa doslej ni tvegala tega, da bi pred uradno (partijsko) besedo izrekel svojo domnevo, svojo številko.

Kar je v tej drugi fazi destalinizacije najhuje za starejša pokolenja sovjetskih ljudi, je to, da radikalni publicisti čedalje bolj pogosto v isti sapi omenjajo Stalina in Hitlerja. Za kaj pa smo se potem sploh borili? Za Stalina-zločinca? Pa saj smo vendar zmagali s Stalinovim imenom na ustih...Da, v dušah starih veteranov (borcev), v srcih tistih, ki so še predvčerajšnjim pod Leonidom Brežnjevim čvrsto verovali tudi v Stalina, v njihovih dušah in lahko. In nasprotniki perestrojke Gorbačova po tihem računajo tudi z razpoložnjem teh množic, ki jim je Stalin še vedno svetinja, da bi vse razkrivanje njegovih zločinov obsodili kot pljuvanje na svetinje socializma, očrnitev lastne zgodovine.

Marsikje se tudi uradni krogi upirajo takšnemu valu destalinizacije. V Belorusiji je nastal velik škandal, ko so konec oktobra z milico grobo razgnali komemoracijo ob množični grobnici Stalinskih žrtv.

Stalin straši tudi še po Kremlju: skrita opozicija Mihailu Gorbačovu sicer ne računa s kakšno novo rehabilitacijo diktatorja, vodo na njen mlin pa napeljuje val „borcev proti očrniteljem.“

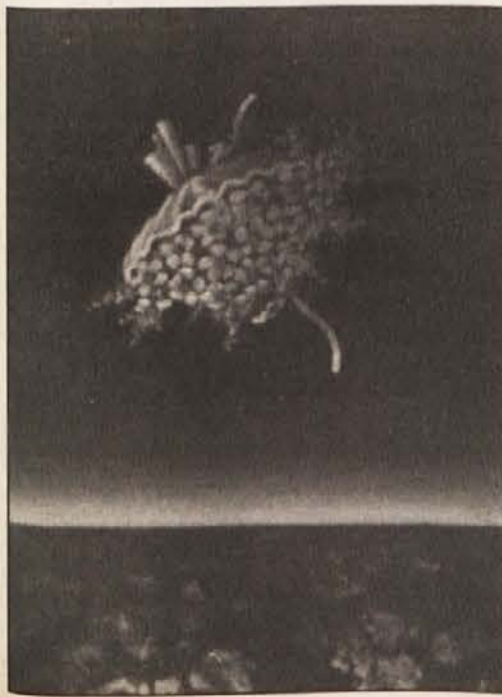
„Fašizem in antifašizem danes“

STRUNJAN. Od leta 1980 sodelujejo na srečanjih borčevske organizacije in organizacije žrtv vojne iz Slovenije, Hrvaške in Furlanije – Julijske krajine tudi organizacije z avstrijske Koroške, od 1982 pa še organizacije z avstrijske Štajerske.

Srečanja, ki so nastala iz potrebe po dogovarjanju omenjenih organizacij o skupnem delu, pomenijo poglobljanje tvornega sodelovanja med borčevskimi in protifašističnimi organizacijami jugoslovanskih socialističnih republik, borcev z avstrijske Koroške in Štajerske ter dežele Furlanije-Julijske krajine, predvsem v skupni borbi za mir, razorožitev v svetu, borbi proti

oživljanju fašizma in še posebej prenašanju tradicij NOB in odpornosti na mladi rod, kakor tudi za uveljavljanje pravic narodnostnih skupnosti kot mostu združevanja narodov, ki živijo na tromeji Avstrija – Italija – Jugoslavija.

Letošnje srečanje bo 10. decembra 1988 s pričetkom ob 8. uri v hotelu „Svoboda“ v Strunjanu. Osrednja tema letošnjega srečanja bo „Fašizem in antifašizem danes“. Tema je aktualna, ker novejša odkritja kažejo, da so razni avtorji do sedaj v glavnem obravnavali le stranske pojave fašizma in so se premalo spuščali v njegovo boleče bistvo, zato je v nekaterih sredinah še nepremagana.

HEUTE IM

SLOVENSKI VESTNIK

Die Seite
für unsere
deutschsprachigen
Leser/innen

„Pädagogikkommission“ soll Trennung kontrollieren!

Der Beschluß des Rechts- und Verfassungsausschusses des Kärntner Landtages vom Mittwoch, wonach die Kärntner Pädagogikkommission beim Minderheitenschutzgesetz für Kärnten die begleitende Kontrolle übernehmen soll, kann nur so interpretiert

werden, daß dadurch auf Landesebene die Trennung der Schüler nach sprachlichen Kriterien kontrolliert und eine totale Trennung durchgesetzt werden soll, heißt es in einer Erklärung des Zentralverbandes slowenischer Organisationen in Kärnten.

Dies wird auch dadurch bestätigt, daß in der Kärntner Pädagogikkommission keine Vertreter der beiden Zentralorganisationen der Kärntner Slowenen erwünscht sind und sich dieses Gremium fest ausschließlich aus Politikern, nicht jedoch Experten, zusammensetzen wird. Die Kärntner Parteispitzen haben mit diesem Beschluß einmal

mehr ihre nicht vorhandene Dialogfähigkeit in Volksgruppenfragen unter Beweis gestellt.

Die Installierung einseitiger Kommissionen, wie sie von den Kärntner Parteien beschlossen werden und wurden, werde jedoch auch in Zukunft nicht verhindern können, daß Kritik und Protest gegen die Trennung verstärkt weitergehen werden und auch die internationale Öffentlichkeit – wie etwa bei der Alpen-Adria-Tagung in Venedig – über die Kärntner Trennungspolitik informiert wird, heißt es abschließend in der Erklärung des Zentralverbandes slowenischer Organisationen in Kärnten.

Weiterbildung für Bauern

Slowenische Bauern, die zum Großteil in der Gemeinschaft der Südkärntner Bauern mitarbeiten, gründeten vergangene Woche eine eigene Bildungsorganisation, die „Kmečka izobraževalna skupnost“ (Bäuerliche Bildungsgemeinschaft). Ziel dieser Vereinigung ist es, den slowenischen Bauern Weiterbildungsmöglichkeiten in Slowenisch zu bieten, versteht sich jedoch nicht als Konkurrenz zu Bildungseinrichtungen der Landwirtschaftskammer, sondern will das Angebot der Kammer – allerdings auf einem wichtigen Sektor – ergänzen. Wichtigste Ziele für die nähere Zukunft: Organisation von Fachseminaren und Realisierung konkreter Projekte.

Slowenische Bauern bei Ramsbacher

Slowenisch sollte als Freigegegenstand in den Landwirtschaftsschulen Stiegerhof und Goldbrunnhof eingeführt werden, ebenso sollten Vertreter der Gemeinschaft der Südkärntner Bauern bei der Besetzung von Ausschüssen in der Landwirtschaftskammer berücksichtigt werden, schlug am vergangenen Dienstag eine Delegation der Bauern dem Kärntner Agrarreferenten LR Ramsbacher vor.

Secar: Bremsbeläge ohne Asbest

Auf dem Gelände der ehemaligen Kestag in Ferlach wurde vergangene Woche eine neue Firma eröffnet: Secar heißt das Unternehmen, welches nach eigenen Auskünften mit Beginn des folgenden Jahres die Produktion von asbestfreien Bremsbelägen aufnehmen und in der Anfangsphase 20 Arbeitsplätze bieten. Secar wird somit das einzige österreichische Werk dieser Branche sein, und bis zu einem Drittel des österreichischen Bedarfs decken. Bei Erfolgen auf dem Weltmarkt – vor allem in Japan – will Secar in der Endphase in zwei Schichten 45 Menschen beschäftigen.

Einhundertster „Wiener Kreis“

Der „Wiener Kreis“, oft als kleiner „Wiener slowenischer Mikrokosmos“ bezeichnet, feierte vor kurzem ein besonderes Jubiläum: den 100. Abend.

Die Jubiläumsveranstaltung war zweifellos ein gesellschaftliches Ereignis für die vielen in Wien lebenden Slowenen, aber auch für deren Freunde. Es konnten viele Ehrengäste begrüßt werden.

Der Jubiläumsabend wurde von der Tamburizzagruppe des Slowenischen Pastoralzentrums Wien eingeleitet, anschließend gab Feliks

J. Bister, Initiator und Motor des „Wiener Kreises“ einen Arbeitsbericht über die Aktivitäten des Kreises seit dem Jahre 1977. Der gelungene Jubiläumsabend, in dessen Rahmen Dr. Tone Jelen und Dr. Jožko Buch das beispielhafte Engagement F. J. Bisters für den „Wiener Kreis“ hervorhoben, klang mit Tone Levstek (Internationale Pantomime) und einem geselligen Teil aus.

Herzliche Glückwünsche auch seitens der Redaktion des „Slovenski vestnik“.

Völkermarkt: Schuleröffnung mit Wermutstropfen

Die Bezirksstadt Völkermarkt hat eine neue, moderne Berufsschule! Landeshauptmann Dr. Peter Ambrozy übergab vergangene Donnerstag in Anwesenheit hoher Persönlichkeiten aus Politik, Wirtschaft und Kirche das in drei Jahren Bauzeit geschaffene Schulzentrum mit Internat offiziell seiner Bestimmung.

Der Schulbau kostete rund 100 Millionen Schilling und erfolgte unter Einbeziehung der Z-Leasing-Ges.m.b.H., die auch die Rolle des Bauherrn übernahm. An der neuen Schule, geleitet von Direktor Friedrich Kapun, werden rund 100 Schüler bzw. Lehrlinge auf die Berufe Maurer und technischer Zeichner ausgebildet.

Landeshauptmann Dr. Ambrozy betonte in seiner Festansprache, daß mit der offiziellen Übergabe der Berufsschule in Völkermarkt ein erster Schlußpunkt bei der Verwirklichung des Kärntner Berufsschulkonzeptes gesetzt werden konnte. In den vergangenen zehn Jahren seien rund 700 Millionen Schilling in diesen Aus-

bildungsbereich investiert worden.

Wermutstropfen der Feierstunde: zum Schluß wurde neben der ersten wiederum auch die vierte (inoffizielle) Strophe der Kärntner Landeshymne gesungen. Womit wieder einmal bewiesen ist, daß einigen die Vergangenheit offensichtlich noch immer wichtiger als das Bestreben ist, die Jugend dieses Landes zu Toleranz und zu einem ausgeprägterem friedlichen Miteinander der beiden im Lande lebenden Volksgruppen zu motivieren.

Ivan Lukan

Klaus Ottomeyer

EIN BRIEF AN SIEGLINDE TSCHABUSCHNIG

Kriegsfolgen,
Vergangenheitsbewältigung
und Minderheitenkonflikt
am Beispiel Kärnten

Mit einem Vorwort
von Paul Parin

Drava/SZI

Predstavitev na Dunaju

Knjigo „Ein Brief an Sieglinde Tschabuschnig“ sta Založba Drava in Slovenski znanstveni inštitut v Celovcu predstavila tudi na Dunaju. Predstavitevna tiskovna konferenca je bila 29. 11. 1988 v tiskovnem klubu Concordia.

Ob tem so bili navzoči dr. Paul Parin, univ. prof. dr. Klaus Ottomeyer, Feliks J. Bister, dr. Augustin Malle, predstavitev pa je vodila dr. Helga Mračnikar. Za knjigo, ki sta jo založila Založba Drava in Slovenski znanstveni inštitut, je bilo veliko zanimanja.

Literarno potovanje po prostoru Alpe-Jadran

Tak je bil naslov literarne večera, ki so ga minuli petek v javnem studiu koroškega radia priredili koroški ORF, Wiener Zeitung in Zentralsparkasse. Odziv publike je bil razveseljivo dober. Brez dvoma so številne poslušalce privabila tudi znana imena pesnikov in pisateljev, ki so prišli iz Furlanije-Julijske Krajine, Koroške, Slovenije in Trsta. Pobudnik literarnega večera Thomas Pluch je uvodoma pozdravil sodelujoče književnike Amadea Giacomini, Gustava Januša, Gerta Jonkerja, Branka Hofmana, Vena Tauerja, Borisa Pahorja in Ferrucia Fölkla.

Posamezne literate je predstavila Maja Haderlap, ki je

bila tudi moderatorica večera in odgovorna za sestav prebranih oz. prevedenih del.

Nastopajoči avtorji so svoja dela brali v izvorniku (nekatere tudi v prevodu); sicer pa je to opravil član celovškega gledališča. Paleta prebranih del je bila raznolika in pestra kot je pestra kulturna dejavnost v prostoru Alpe-Jadran. Avtorji pa so s svojimi deli posegali v preteklost, sedanjost, seveda vsak skozi svoj umetniški zorni kot. To je bil res lep večer, kakršnih si želimo še več, saj je bil lep prikaz doživete jezikovne enakopravnosti. Glasbeni dodatek sta izvedla pianist Milanič in čelist Škerjanc iz Ljubljane.

Igralec-interpret, Maja Haderlap, Thomas Pluch, Gustav Januš, Amadeo Giacomini in Boris Pahor (z leve proti desni)

slika: Kokot

Tudi v Galeriji 61 prodajna razstava likovnih del

Tudi znana celovška „Galerija 61“ vabi na ogled likovnih del znanih slikarjev iz prostora Alpe-Jadran. Gre za prodajno razstavo (odprta je do 23. 12. 88); pod naslovom „Spektrum 88“ pa so na voljo dela 39 umetnikov, ki na področju likovne umetnosti sodijo v sam vrh. Tako kupci med drugim lahko kupijo dela Berga, Bernika, Hokeja, Kogelnikove, Krawagne, Palčiča, Spacala, Omana, Tragatschniga, Tršarja in

drugih. Galerija je odprta v času od 10. do 12. in od 15. do 18. ure; ob sobotah pa od 10. do 17. ure.

Popravek

V poročilu o prireditvi „Dober večer sosed“ v Rožek, dne 26. 11. t.l., se nam je vrnila neljuba pomota. Namesto Ericha Sobeja, vodja rožških folkloristov, smo zapisali ime urednika vrbenškega časopisa Günzla. Opravičujemo se!

Občinski portret

GLOBASNICA
GLOBASNITZ

Gemeindeporträt

Globasnico poznajo da-
leč preko koroških
meja. Juenna in Hema sta
povezani z davnimi rim-
sko-keltskimi časi in izko-
panine bodo verjetno pri-
vabile še mnogo turistov.
Občina Globasnica danes
nima lahka položaja.
Podjetij še ni uspelo pre-
pričati, da bi ustvarjala
delovna mesta v občini.
Kmetijstvo je v težkem
položaju. Dejstvo, da

je število prebival-
stva že sto let skoraj ne-
spremenjeno, opozarja na
to, da se ljudje še vedno
odseljujejo. Vendar so
Globašani s pomočjo
dežele in države moderni-
zirali svojo občino, asfali-
rali vse ceste, zgradili
mostove, šolo, mliško
vežo, obnovili otroški
vrtec, ustanovili muzej in
uredili še drugo infrastruk-
turo.

Wunsch nach Arbeitsplätzen

Die Ausgrabungen machten die Gemeinde Glo-
basnitz weit über die Landesgrenzen bekannt.
Darin liegen auch noch ungenützte Möglichkeiten
für den Tourismus. Doch am nötigsten hat Globa-
snitz heimische Arbeitsplätze. Insbesondere für
Nebenerwerbsbauern wäre das eine Erleichte-
rung. Der Gemeindehaushalt wird ausgeglichen
geführt, Investitionen in die Infrastruktur wurden
ausreichend getätigt, die Gemeindekasse schul-
denfrei gehalten.

Ob vznožju Pece se raz-
prostira občina Globasnica
s svojimi desetimi kraji in
številnimi polji v nižinah.
V uredništvu smo jo izbra-
li, da jo po Borovljah kot
drugo občino predstavimo
v naši seriji občinskih por-
tretov. Zbrali smo števil-
čne in druge podatke,
pogovarjali smo se s pred-
stavniki vseh treh občin-
skih frakcij, govorili s
posameznimi občani. V
obeh deželnih jezikih vam
predstavljamo misli, pro-
bleme in želje te pretežno
kmetijske občine na juž-
nem Koroškem. V tej dvo-
jezični občini ima sloven-
ščina svoje mesto, čeprav
se mora še boriti za enako-
vredno uveljavljanje. Za
kritike in pobude vam
bomo hvaležni.

Krožek pomaga ohranjati kmetije

„Bil sem 14 dni na morju,
kje pa si ti bil na dopustu?“ se
pohvalijo nekateri kmetje v
Zgornji Avstriji, ki so člani
strojnih krožkov. V prijateljskih
pogovorih se ne postavlja-
jo s tem, koliko in kakšne
kmetijske stroje imajo, tem-
več s tem, ali so imeli možnost
iti na dopust. Mišljenje kmetov
se spreminja. „Pomembna je
kvaliteta življenja, ne
samo kvaliteta strojev“, pravi
tudi Franc Wutte, p. d. Zgo-
nec iz Male vasi pri Globasni-
ci, ki je poslovodja „Podjunskega
krožka za strojno in
drugo sosedsko pomoč kmetov“,
ustanovljenega v
začetku letošnjega leta.

Ustanovitev podjunskega
strojnega krožka (Maschinen-
und Betriebshilfering
Jauntal) je bilo dejanje
samopomoči. Precej kmetov

je zadolženih, po drugi strani
pa kmetijski stroji v naših kra-
jih sploh niso izkoriščeni.
Kmetje so pred vsako investici-
jo svojo odločitev vse bolj
pretehtali: „Moram res vse
stroje imeti sam?“

„Strojni krožek naj bi
pomagal ohraniti kmetije.
Sredstva, ki jih ne bo treba
več vložiti v stroje, lahko upo-
rabimo za druge investicije.
Zagotovimo lahko večjo
izkoriščenost strojev in med-
sebojno obveščanje se izboljša“,
pravi Franc Valeško (Pli-
berk), predsednik krožka.

Odmevnost in dejavnost
krožka sta enkrat utišala
skeptike. V prvem letu delo-
vanja ima krožek že nad 100
članov v 6 občinah, v Globa-
snici je trenutno včlanjenih 22
kmetov.

Vsak član ravna s svojim

strojem, ga čisti in opravlja
servis. Ostali kmetje prej-
mejo seznam vseh kmetov in
njihovih strojev. Po potrebi
pokličejo kmeta, ki ima pri-
meren prekucnik, trosilnik ali
kombajn. Kmet, ki je opravil
delo, pa zaračuna ceno, za
katero so se v krožku domeni-
li. Kmetje stroj lahko vza-
mejo tudi v najem in z njim
delajo sami.

Koordinacijo med kmeti je
prevzel Franc Wutte iz Male
vasi. Preden spet nabavijo
kak nov stroj, se skupaj z
odborom posvetuje s člani.

Na ta način člani krožka
svoje stroje ne samo bolj ren-
tabilno izkoriščajo, ampak jih
imajo tudi zavarovane.

Pomoč pa dobijo tudi v pri-
meru nesreče, zdravljenja v

bolnišnici, v primeru bolezni
ali smrti. Poleg tega krožek
organizira ekskurzije v druge
avstrijske zvezne deleže, ali
pa pripravi ogled in oceno
polj v domačem kraju.
Posebne stroje pa si je
mogoče izposoditi tudi od
drugih strojnih krožkov.

Tovrstno združevanje
kmetov bo tudi olajšalo prilagajanje
novim predpisom, saj
bodo organizirali tečaje npr.
za uporabo in delo s škropil-
nicami ali za uporabo umetnih
gnojil. Pomen krožka pa se
bo še povečal, če se bo
položaj kmetov še nadalje
slabšal (morda s priključitvijo
k Evropski gospodarski skup-
nosti). Prav gotovo pa bo
vsem včlanjenim omogočal
večjo fleksibilnost.

Portretiral VINKO WIESER

„Ne v EGS“

„V strojnem krožku smo
proti priključitvi k Evropski
gospodarski skupnosti“. Franc
Wutte: „Priključitev
Avstrije k Evropski gospodar-
ski skupnosti ocenjujemo v
podjunskem strojnem krožku
zelo negativno. Že sedaj smo
obrobno področje v dvojnem
smislu. Tudi delavce opozar-
jamo, naj bodo solidarni z
nami, kajti številna manjša in
srednja podjetja bodo morala
prenehati z delovanjem.
Podeželje bo postalo eno
samo področje vozačev. Ne
bomo več konkurenčni“.

„In še eno željo imam: dajte
kmetijstvu, delavcem in obr-
tnikom v slovenskih časopisih
več prostora!“

Globašani so si ogledali polja z dipl. inž. Alexom Kasslom (Chemie Linz)

Jauntaler
Selbsthilfe

Die Verbesserung der Exi-
stenzgrundlage der Mitglie-
der durch gegenseitige per-
sönliche und technische Hil-
feleistung ist der Zweck des
heuer gegründeten „Maschi-
nen- und Betriebshilfering
Jauntal“. Insbesondere soll
er den Voll- und Nebener-
werbsbauern durch rationel-
lere Ausnutzung der Geräte
und Maschinen helfen, Fi-
nanzmittel zu sparen, die am
Hof besser investiert werden
können. Die Zweisprachig-
keit des Vereines unterstützt
außerdem ein gleichberech-
tigtes Miteinander der Bevöl-
kerung. Franc Valeško (Pli-
berk/Bleiburg) ist Obmann
des Vereines. Geschäftsfüh-
rer ist Franc Wutte (Mala vas/
Kleindorf 10, 9142 tel.
0 4230/692).

GLOBASNICA številke, dejstva in podatki

● Občinsko predstojništvo (Gemeindevorstand)

Župan Albert Sadjak (SPÖ)
podžupana Janez Hudl (EL)
 (namestnik: Franz Ambrosch, SPÖ)
 in Walter Gutovnik
 (namestnik: Franz Fera, oba EL)

dodatni član Robert Erschen
 (namestnik: Valentin Zirgoi, oba ÖVP).

● Sestav občinskega sveta

(Zusammensetzung des Gemeinderates)
 7 mandatov socialistična stranka (SPÖ), 4 mandati
 Enotna lista (EL), 4 mandati ljudska stranka (ÖVP).

● Kraji v občini Globasnica

(Ortschaften der Gemeinde Globasnitz)
 Čepiče (Tscheptschach), Globasnica (Globasnitz),
 Hema (Hemmaberg), Mala vas (Kleindorf), Podgora
 (Unterbergen), Podjuna (Jaunstein), Podroje (Podrein),
 Slovenje (Slovenjach), Strpna vas (Traundorf), Šteben
 (St. Stefan), Večna vas (Wackendorf).

Nadmorska višina (Seehöhe)

538 m,

Skupna površina (Gesamtfläche)

3777 ha

Število prebivalcev (Einwohnerzahl)

1623 (leta 1983)

Število gospodinjstev (Haushalte)

435

● Lestvica koroških občin

(Rangliste der Kärntner Gemeinden)

Po številu prebivalcev (1623) je bila občina Globasnica leta 1986 na 91. mestu

Po finančni zmogljivosti * pa jo z 4.073,80 šilinga po občanu izmed 121 občin najdemo na 119. (predpredzadnjem) mestu.

* finančna zmogljivost = občinski davki in delež dohodka (Ertragsanteile)

● Pravice slovenskih občanov

(Rechte der slowenischen Gemeindebürger)

V občini Globasnica je poleg nemščine kot uradni jezik priznana tudi slovenščina. Vsak občan ima pravico uporabljati slovenski jezik pri občevarju z občino. Pri uporabi obrazcev je urad dolžan poskrbeti za obrazce v slovenščini (npr. rojstni list, poročni list itd.). Občani Globasnice pa imajo pravico do uporabe slovenščine tudi pri krajevni žandarmerijski postaji, pri okrajnih oblasteh (npr. pri okrajnem sodišču Pliberk, pri sodišču za spore iz delovnega razmerja v Velikovecu, pri okrajnem glavarstvu Velikovec, pri okrajnem zemljemerskem uradu Celovec itd.) ter pri deželni uradih (pri deželni finančni direkciji, pri Uradu koroške deželne vlade, pri deželni uradu za zaposlovanje...).

● Proračun (Budget) 1988:

Redni skupaj z dodatnim proračunom

(Ordentlicher Voranschlag, gemeinsam mit 1. Nachtragsvoranschlag): 10.182.000 šil.

Izredni proračun skupaj z dodatnim proračunom (Außerordentlicher Voranschlag gemeinsam mit Nachtragsvoranschlag) – izravnano 3.327.000 šil.

skupno (gesamt) 13.509.000 šil.

● Važnejši projekti (wichtigere Vorhaben):

	skupno	1988
● Izgradnja občinske ceste Mala vas	3,6 mil.	526.000 šil.
● Izgradnja občinske ceste Večna vas	2,5 mil.	1.584.000 šil.
● sanacija občinske hiše	1,2 mil.	400.000 šil.
● nakup računalniške naprave (EDV)	500.000	180.000 šil.
● greznica v Večni vasi (Versickerungsanlage Wackendorf)		324.000 šil.
● regulacija potoka v Večni vasi	5 mil.	1 mil. (občinski delež)

● Zadolženost občine

(Verschuldung der Gemeinde):

Občina Globasnica trenutno ni zadolžena.

Iščemo moderno podjetje

Smo občina z rednim primanjkljajem, ki ga vsako leto skušamo izenačiti. Naš finančni referent, župan Albert Sadjak, je zelo previden človek, ki ne tvega preveč. Javne občinske ceste smo v glavnem asfaltirali. Ceste v Večno vas in Malo vas ter drugih zadev smo se lahko lotili, ker nam je dežela že vnaprej izplačala deželne podpore do leta 1990, tako smo se lahko lotili projekta, ki bo stal skupno nad 6 milijonov šilingov. Pogoj za tako vnaprejšnje izplačilo je bil soglasen sklep treh frakcij v občinskem predstojništvu.

Seveda bomo morali zato v naslednjem času še bolj varčevati z denarjem. Zgradili bomo še gasilski dom v Štebnu in cesto v Podjuno.

Enotna lista se je več let prizadevala za nastanitev kakega kvalitetnega podjetja. Toda pred dokončnim podpisom pogodb je zadeva vedno propadla. Ne vem, kje je krivda. So to politični ali geografski vzroki? Prav zagotovo za to ni krivo pomankanje primerne zemljišča, tudi infrastruktura s pošto, banko, trgo-

vinami, zadrugo, mesarjem, pekomo in zdravnikom je urejena in zadovoljiva. Seveda ne iščemo težke industrije, temveč podjetje, ki bi delovalo skladno z okoljem, s turizmom in kmetijstvom.

Občinski otroški vrtec, ki je odprt od maja do oktobra, deluje v redu in je dobro obiskan.

Janez Hudl (EL) je od leta 1985 podžupan in gradbeni referent.

Glede uporabe slovenskega jezika v občinski hiši ni problemov. Kdor govori slovensko, dobi slovenski odgovor. Vendar je to odvisno od občana samega, kako govori. Nameravamo napraviti tudi informacijsko desko, oz. kazalo v občinski hiši v obeh deželnih jezikih.

Dvojezičnih krajevnih napisov tudi ni nihče kritiziral. Pretežna večina občanov jih je pozitivno sprejela.

Koalicija s socialistično

stranko deluje dobro in vemo, da moraš v vsaki koaliciji sklepati kompromise. Res pa je, da se občani – sedaj ko sem podžupan – večkrat obrnejo name s kakim problemom. In tudi predsednika kmetijskega odbora Raimunda Greinerja (EL) ljudje spoštujejo, ker stvarno dela.

Zakaj sem glasoval za pregradnjo razredov? Bil sem za to, ker sem že prej v drugih organih podprl Smollejevo linijo. V Narodnem svetu smo bili za, v KKZ in pri Klubu občinskih odbornikov tudi – zato tudi v občini nisem mogel biti proti. Sem tudi mnenja, da je aktivni pogovor z večinskimi strankami bolj pravilen, kot če že od vsega začetka odkloniš dialog.

Mislím, da je položaj v naših vaseh takšen, da morajo starši naučiti otroka osnovnega znanja jezika. Nekatere lahko nagovarjaš za dvojezičnost in nič ne dosežeš. Toda o bodočnosti otroka odločajo starši. Mnogo jih je prepričanih, da je večjezičnost več vredna. Če pa politika novega dialoga ne bi imela pravega efekta, je seveda treba premisliti o konsekvencah.

Obnovljena občinska hiša v Globasnici.

Brez dolgov

Konec meseca se bodo globaški občinski možje sestali, da sprejmejo proračun za prihodnje delovno leto. Verjetno bodo občinski nameščenci spet lahko izdelali tak proračun, ki bo predvidel enaki višini izdatkov in dohodkov.

Obračun za leto 1988 bo izravnano in tudi leto prej ni bilo primanjkljaja, v letu 1986 so imeli celo pozitiven letni obračun. S previdno finančno politiko in prek dobrih stikov z deželno vlado je županu Sadjaku uspelo voditi občino brez dolgov.

Juenna...

Že v predrimski dobi se je na sv. Hemi nahajalo svetišče keltskega boga Jovenata. To ime živi še danes v imenu Podjuna.

Tudi ime Juenna, keltsko-rimska pranaselbina Globasnice, je tesno povezana z keltskim bogom Jovenatom. Juenna se pojavlja le na kopiji rimske cestne karte iz 3. stoletja po našem štetju. Iz nje je razvidno, da je bila cestna postaja ob državni cesti med Virunumom (na Gospo-svetem polju) in Celeio (Celje). V Juenni se je tudi odcepila cesta na Hemo. Juenna je bila središče cele pokrajine, današnje Podjune, v njej so očitno prebivali bogati trgovci.

V muzeju letno 5000 ljudi

Muzej antičnih izkopanin, ki ga vodi Globašan Janez Havel, obišče letno okoli 5000 ljudi. Muzej je urejen v stari ljudski šoli poleg občine in vsebuje mozaike, rimski denar in druge izkopanine. Odprt je v poletnih mesecih od sredine maja do oktobra. V ostalem času se je treba najaviti občini. (tel. štev.: 0 4230/310).

Na hribu Sv. Heme pa so odkrili temelje škofijske cerkve, kapele in pokopališča.

Na mejni prehod Luže bo treba še dolgo čakati.

Na komunalnem področju smo uresničili vrsto projektov

„Smo agrarna občina. Le del kmetov še živi pretežno od kmetijstva, večina pa jih ima že dodatno zaposlitev. V občini žal nimamo industrije ali večjih obratov. Skoraj vsi nesamostojno zaposleni prebivalci Globasnice so zaposleni v sosednjih občinah. Delajo v podjetjih Knecht (Filterwerk), Wild (Velikovec), v pliberških trgovinah, pri Leitgebu v Sinči vasi. Nekaj pa je zaposlenih v Globasnici in sicer pri občini (11 nameščencev) pri Kmečko-gospodarski zadrugi, pri Raiffeisnu in v domačih gostilnah in trgovinah.

Na komunalnem področju smo v zadnjih letih uresničili vrsto projektov: na novo sta bili postavljeni ljudska šola in mrtvašnica, urejena sta bila otroški vrtec in občinski muzej izkopanin, na novo so bili zgrajeni mostovi na občinskih cestah in tudi asfaltirali smo jih, uredili smo kanalizacijo in razsvetljavo cest, kupili dva avtomobila za požarno brambo, podpirali izkopavanje, prispevali k izgradnji športnega igrišča ter ureditvi potokov.

Občinsko politiko sedaj vodi koalicija med SPÖ in EL, ki zelo plodno in pozitivno deluje, in to ne samo na upravnem, temveč tudi na splošno-komunalnem sektorju.

Osebnostno menim, da je treba vedno delovati v smer „zlate srednje poti“, v smislu skupnega sodelovanja. Želim si skladnega razvoja življenja obeh narodnostnih skupin.

Tudi z ljudsko stranko je delo sodelovanje mogoče. Vendar imam vtis, da še

po 19 letih ne more preboleti, da je v Globasnici izgubila župana in da tudi leta 1985 ni mogla ustvariti koalicije. Kljub temu, da smo jo takoj na prvi seji povabili k sodelovanju v občinski hiši, ÖVP poudarja, da bo v opoziciji! Največkrat nasprotuje v personalnih zadevah, pri pristojbinah in v vprašanjih, ki se ti-

Župan Albert Sadjak (SPÖ) vodi občino od leta 1970.

čejo slovenske narodne skupnosti.

Globašani smo zainteresirani za mejni prehod na Lužah. Pred leti smo si bili z občino Železna Kapla enotni, da je treba v poletnih mesecih odpreti oba mejna prehoda: na Lužah in Pavličovo sedlo. Trenutno pa izgleda kot da se Železna Kapla in Mozirje v Sloveniji zanimata le bolj za Pavličovo sedlo. Koroškemu deželnemu glavarju in avstrijsko-jugoslovanski komisiji bomo poslali pismo in jim sporočili naše nadaljnje zanimanje za ta mejni prehod. Od maja do oktobra bi to cesto poleg domačinov lahko koristili tudi turisti.

Župana Alberta Sadjaka smo med drugim vprašali, zakaj globaški občani „Ge-

meinde Nachrichten“ dobivajo izključno le v nemškem jeziku.

Omenjena obvestila občinske hiše sem uvedel leta 1970. Prej takih pismenih obvestil ni bilo. Ob nedeljah po maši so jih „ven klicali“ (seveda vse v nemščini). Vendar je v vsaki velikonočni in božični številki županovega pisma v nemščini tudi članek pod župana Janeza Hudla v slovenščini. Povrh tega imajo občani možnost čitati slovenske liste in letake.

Vzrok za takšen občinski list (Gemeinde Nachrichten) pa ni principialne narave, pač pa obstajajo delovne ovire in tudi jezikovne težave pri prevajanju zakonov, odlokov itd. To moram priznati. Poleg tega je tudi obremenitev občinskih nastavlencev vsako leto večja.

Glede uradovanja v slovenščini pa ni težav, saj ste se sami prepričali, da vsi trije nameščenci obvladajo slovenski jezik.

Glede sklepa, da se v ljudski šoli izvedejo pregradnje, moram povedati, da je pač občina kot vzdrževalec obvezana skrbeti za primerne prostore. Letos smo bili prisiljeni poskrbeti za 3 dodatne učilnice na podlagi modela. In tudi novi prostori so opremljeni po pedagoških normah. Če tega sklepa ne bi sprejeli, bi gotovo prišlo do psihoze v občini!

V javnosti pa do danes še nisem zavzel stališča do pedagoškega modela, ker je to v prvi vrsti pedagoška zadeva. In kot vidimo, pedagoški model pri nas še ni povzročil težav!

Odvisni smo od podpore vlade

Žalostno je, da v Globasnici nimamo delovnih mest, da socialistom od 70. leta do danes ni uspelo pridobiti kakega podjetja. Žitrajškemu županu je to uspelo (IPH). Tako pa hodijo globaški delavci v Filterwerk, v sosednje občine ali v Celovec.

Preživljamo se od kmetijstva, v ostalem pa ima občina samo nekaj trgovin in gostiln. Občina Globasnica je odvisna od podpore vlade. Sedaj letno dobimo 2,5 milijona šilingov, v prejšnjih letih pa je bila podpora podobna, med 2,3 in 2,4 milijona šilingov. Kaže, da bodo skoraj vse volilne obljube izpolnjene. Tudi gasilski dom v Štebnu bo dokončan do 90. leta.

Je pač dejstvo, da ima občina le okoli 900.000 šil. lastnih dohodkov, predvsem iz zemljiškega davka in iz davka na pijače.

Občina se trudi tudi za turizem. Toda število prenočitev gostov v zadnjem času nazaduje. Za to je

odgovoren referent za turizem (župan Sadjak). Da bi se turizem bolj razvil, smo v občini vložili iniciativni predlog, naj bi zgradili dve teniški igrišči. Sicer se bodo naši ljudje še naprej vozili v Dobro vas ali Sinčo vas.

Mi smo v opoziciji, a kljub temu aktivno sodelujemo. 90 % sklepov v občinskem odboru je soglasnih. Drži pa, da marsikaj kritiziramo. Naš kulturni referent Harrich je kritiziral, da grejo občinski mandatarji na izlet na Malorco, istočasno pa se otroški vrtec podraži s 500 na 700 šilingov. In tudi županu so zvišali občinski prispevek za vožnje z avtomobilom.

V teh zadevah imamo bolj hladne odnose.

Največ konfliktov je pri strankarsko-političnih interesih. Ko so na občinska vozila od danes na jutri dali grb z napisom Globasntiz/Globasnica, smo samo vprašali ali ima občina pravico do takšnega ravnanja. Tako je odločila frakcija.

Robert Erschen (ÖVP), član občinskega predstojništva.

Smo pa tudi proti, da mora vsak občan dodatno plačati letno 50 šil. za odstranjevanje smeti.

Bilo bi pozitivno, če bi država in dežela uredili mejni prehod na Lužah. Glede učenja jezikov? Mislim, da mora o tem odločiti vsak po svoje. Kakor kdo želi, ali enostransko ali dvojezično.

Rad bi še povedal, da je naša frakcija pripravljena sodelovati v korist občanov. Koalicijo pa bi prosil za razumevanje, ko opozicija postavi druge probleme v ospredje.

Blickpunkt Globasnitz

Der „Slovenski vestnik“ sprach mit den Vertretern aller Gemeinderatsfraktionen über Fragen der Gemeindepolitik und die gleichberechtigte Stellung der Landessprachen. Daraus einige Gedanken.

Viele kommunale Bauvorhaben konnten verwirklicht werden

Bürgermeister OAR Albert Sadjak (SPÖ): In der Agrargemeinde Globasnitz findet die überwiegende Zahl der unselbstständig Beschäftigten keine Arbeitsplätze. Die Mehrheit pendelt in Nachbargemeinden. Im kommunalen Bereich konnten in den letzten Jahren viele Projekte verwirklicht werden. Die Koalition zwischen SPÖ und EL arbeitet positiv, auch mit der ÖVP gäbe eine gewisse Zusammenarbeit, doch wolle die ÖVP nicht aus ihrer Oppositionsrolle heraus. Für das Zusammenleben beider Volksgruppen vertrete er den „Weg

des goldenen Mittelweges“. Bezüglich der Aktivierung des Grenzüberganges am Luschasattel werde er bald ein Schreiben an den Landeshauptmann und an die zuständige österreichisch-jugoslawische Kommission richten. Hinsichtlich einer generellen Zweisprachigkeit der „Gemeinde Nachrichten“ gäbe es mehr praktische Hindernisse. Hinsichtlich des Beschlusses für den Umbau von Schulklassen meinte Sadjak, die Gemeinde sei verpflichtet gewesen, einen betreffenden Beschluß zu fassen.

Um Betriebsansiedlungen bemüht

Janez Hudl (EL) Vizebürgermeister: Als Abgangsgemeinde versucht man einen ausgeglichenen Jahresabschluss zu erreichen. Grundlage für die großen Straßenbauvorhaben war die Einstimmigkeit aller drei Gemeinderatsfraktionen. Erst dadurch war das Land bereit im voraus Finanzmittel flüssig zu machen. Auch das Feuerwehrhaus in St. Stefan soll gebaut und die Straße nach Jaunstein erneuert werden. Es sei schwer verständlich, warum alle Verhandlungen zur Ansiedlung moderner Betriebe, für die sich die EL immer eingesetzt hatte, immer wieder scheitern.

Es seien sowohl Grundstücke, wie auch die Infrastruktur vorhanden. Dem Gebrauch der slowenischen Sprache am Gemeindefest werden keine Hindernisse in den Weg gelegt, man müsse sich der Sprache nur bedienen. Auch die zweisprachigen Ortsaufschriften wurden vom Überwiegenden Teil der Bevölkerung positiv aufgenommen. Dem Umbau der Klassen, der die Einführung des Pädagogenmodells in Globasnitz ermöglichte, habe er unter anderem zugestimmt, um eine größere Gesprächsbereitschaft bei der Mehrheitsbevölkerung zu erreichen.

Abhängig von Zuschüssen

Gemeindevorstandsmitglied Robert Erschen (ÖVP): Traurig sei es, daß es den Sozialisten seit dem Jahre 1970 nicht gelungen sei, einen neuen Betrieb für Globasnitz anzuwerben. Die Gemeinde sei von den Zuschüssen des Landes abhängig, das jährliche Gemeindesteueraufkommen umfasse nicht einmal 1 Million Schilling. Leider seien

auch die Nächtigungszahlen rückläufig. Mit dem Initiativantrag für Tennisplätze habe die ÖVP einen Beitrag zur Entwicklung des Tourismus geleistet. Die Fraktion habe bei 90% der Beschlüsse zugestimmt, bei unsozialer Politik könne sie aber nicht mitmachen. Ob jemand einer oder zwei Landessprachen erlerne, sei eine private Angelegenheit.

Leserabend im GH Juenna

Um Anregungen, Kritiken und Vorschläge der Leser im unmittelbaren Gespräch aufzunehmen, veranstaltet die Redaktion des „Slovenski vestnik“ am Dienstag, den 13. 12., um 19.00 einen Leserabend im Gasthaus Juenna in Tschepitschach. Dort wird es auch Gelegenheiten zur Debatte aktueller landes- und volksgruppenpolitischer Fragen geben.

13. 12. Leserabend des „Slovenski vestnik“

AAC

ALPE ADRIA CONCERTS
BERNARD SADOVNIK
9142 GLOBASNICA, PODROJE 99
Tel.: 0 42 30 / 340

Če načrtujete terminski koledar za leto '89 in še nimate kvalitetnega ansambla, se obrnite na AAC.

Za poroke, plese in koncerte se po ugodnih cenah priporočajo znani ansambli, ki sodelujejo z agencijo AAC.

Blagoslovljene božične praznike in uspešno ter zdravo novo leto vam želi vaš partner AAC.

mazda

Vertragswerkstätte
Kundendienst

Gerhard Grascher

pogodbena delavnica
servisna služba

Loibegg/Belovče 18
9141 Eberndorf/Dobrla vas
tel.: (04236)2666, 2600, 2065;
(0463) 512987

*Wünscht allen Kunden frohe Weihnachten
und ein zufriedenes Neues Jahr
Vam želi vesel praznike in
srečno Novo leto*

GOSTIŠČE - KEGLJIŠČE

JUENNA

Vam nudi
dobro jed
in pijačo

9142 Globasnica/Čepiče 7

tel.: 0 42 30/271

Posojilnica Bank Pliberk

s podružnicami v Globasnici, Šmihelu in Žvabeku

Podružnica v Globasnici: tel.: (04230) 208

**se priporoča za
vse bančne posle
in ugodno menjavo**

VESELIMO SE VAŠEGA OBISKA!

**Kmečka
gospodarska
zadruga**

tel.:
04230/505

GLOBASNICA

Vaš
partner

SONNENBLUMENÖL - KÜRBISKERNÖL
und QUALITÄTSMOST
alles aus eigener Erzeugung

Robert ERSCHEN

9142 St. Stefan 10/Bleiburg
Šteben pri Pliberku 10
tel.: 0 42 30/264

SONČNO - BUČNO OLJE
KAKOVOSTNI MOŠT -
vse iz lastne proizvodnje

Štefan Gregorčič

- sanitarne in
- vodovodne naprave
- centralne kurjave
- kovaštvo

Mala vas 5
9142 Globasnica
tel.: (04230) 270

ROJAKI S KOROŠKE
IN SLOVENIJE - ko pridite
v Globasnico, obiščite našo

SPAR 4

TRGOVINO IN GOSTILNO
z dvorano za vsakovrstne prireditve

SMREČNIK - ŠOŠTAR

tel.: 0 42 30 / 211

Postani član
Podjunskega krožka za strojno in
drugo sosedsko pomoč kmetov

Werde Mitglied
des Maschinen- und Betriebs-
hilferinges Jauntal

obir

zellstoffabrik ges.m.b.h.
tovarna celuloze
družba z o. j.

- kauft Schleifholz, Hackgut und Spreißel
- erzeugt Zellstoff
- handelt mit Zellstoff, sämtlichen Papierprodukten, Zellstoff- und Papierindustriebedarf, Erzeugnissen der graphischen Industrie
- kauft Schlei Holz, Hackgut und Spreißel
- kupuje brusni les, žamane in čelne odpadke
- proizvaja celulozo
- trguje s celulozo, vsemi vrstami papirnih izdelkov, potrebščinami celulozne in papirne industrije ter proizvodi grafične industrije

A-9133

Miklauzhof
Miklavčevo

Telefon:
0 42 38 / 504-0

Telex:
422352 zelob a
422729 zelob a

Telefax:
0 42 38 / 504-39

Brezposelnost – odseljevanje – kultura

Razvoj brezposelnosti (Entwicklung der Arbeitslosigkeit)

leta/ im Jahr:	januarja Jänner	julija Juli
	število oseb/ Zahl der Personen	
1955:	68	3
1965:	83	9
1975:	68	13
1980:	78	9
1981:	90	11
1982:	89	23
1983:	95	23
1984:	86	18
1985:	89	20
1986:	83	17
1987:	84	21
1988:	96	16

Brezposelnost (Arbeitslosigkeit)

Stanje (Stand) 1. 12. 1988: 58 oseb/Personen

Po podatkih deželnega delovnega urada (Angaben Landesarbeitsamt Kärnten)

brezposelni v / Beruf	Koroška Kärnten	okraj Velikovec Bez. Vmkt.	v Globasnici in Globasnitz število/Zahl
kmetijstvu (L. u. Fw. Beruf)	77	78	4
gradbeništvo (Bauberufe)	1524	261	16
trgovini (Handelsberufe)	1574	126	2
lesni stroki (Holzbe- und verarbeitung), tekstilni stroki (Bekleidung)	235	17	1
živilstvu (Nahrungsmittel)	335	40	1
živilstvu (Nahrungsmittel)	304	36	2
tehničnih poklicih (technische Berufe)	177	10	0
pisarniških poklicih (Büro)	1378	95	2
gostinstvu (Gastgewerbe)	6172	529	19
kovinarstvu (Metallberufe)	732	46	3
pomožnih poklicih (Hilfsberufe)	720	67	4
zdravstvu in šolstvu (Gesundheits- und Lehrberufe)	672	27	0
kemiji (Chemie)	46	13	3
strojništvo (Maschinist)	131	30	1
prometu (Verkehrs-)	443	56	0
čistilni stroki (Reinigungs-)	559	30	0
skupno/gesamt	16561	1524	58

Vozači v Globasnici (Berufspendler in Globasnitz)

	1973	1976	1979	1982
Prebivalci (Wohnbevölkerung)	1580	1744	1632	1623
nesamostojno zaposleni (unselbst. Beschäftigte)	435	529	542	574
vozači v občino (Einpendler)	12	17	20	14
vozači iz občine (Auspendler)	395	468	485	508
od tega v/davon nach:				
Pliberk/Bleiburg	122	122	168	209
Dobrla vas/Eberndorf	94	111	102	103
Celovec/Klagenfurt	78	54	68	79
Velikovec/Völkermarkt	28	26	25	23
Škocijan/St. Kanzian	8	25	11	1
Železno Kaplo/Eisenkappel	6	5	5	5

Pred novimi nalogami

Na občnem zboru „Slovenskega kulturnega društva v Globasnici“, 6. novembra letos, je bil odbor nekoliko spremenjen in na novo izvoljen predsednik **Folt Smrečnik**. V razgovoru za naš list je novi predsednik dejal, da bo skupno z odborom izdelal delovni program za naslednji dve leti in z njim skušal nagovoriti dve generaciji, pritegniti pa predvsem mladino. V zadnjem času se je namreč pripravljenost za sodelovanje v društvu zmanjšala. Ena izmed reakcij je bila ustanovitev dvojezične mladinske skupine „GM/J“ (Globaška mladina/Jugend).

Ta je poživila Globaško žegnanje in ga izvedla dvojezično, po začetnem zagonu pa sedaj vlada zatišje. Problemi ob delu z mladimi so verjetno globlji, meni Folt Smrečnik.

Letno delovanje društva obsega med drugim več koncertov, uprizoritev igre, pripravo izobraževalnih prireditev ob Globaškem tednu, nastope dveh folklornih skupin (mladinske in otroške, ki ju vodita Janja Smrečnik in Albert Smrečnik). Bodoče kulturno delo se bo moralo spoprijeti tudi s dejstvom, da se znanje slovenskega jezika zmanjšuje, kar je opazno predvsem pri otrocih.

Mladina zna živeti skupaj

„S človeškim pristopom do mladine in z aktivnim zagovarjanjem dvojezičnosti sem pri Katoliški mladini v Globasnici in drugih krajih južne Koroške pridobil izkušnjo, da mladina zna živeti skupaj in upoštevati oba jezika.“ Tako pravi Globašan **Bernard Sadovnik**, bivši predsednik Katoliške mladine. Pridobil si je izkušnjo, da se mladi – taki, ki razumejo slovensko, in tudi taki, ki slovenščine ne obvladajo – naučijo sprejeti večjezičnost, če jim znaš dopovedati, da je slovenska kultura – jezik, pesem – enostavno tvoja notranja potreba.

„Vesel sem, da lahko v Globasnici povsod brez težav

govorim slovensko, to mi je v močno oporo. Osebnost pa sem bil razočaran, ko sem pred časom dobil (v slovenščini!) grozilne klice, ker sem se aktivno zavzemal za dvojezičnost in za dvojezično šolo. Prepričan sem tudi, da bi morali ljudje v javnih funkcijah v naši občini več prispevati za uveljavljanje obeh jezikov in za poglobitev dobrih odnosov med ljudmi.

Osebnost prijateljstvo pomaga razumeti drugega, ki je drugačen. Zato sem bil tudi žalosten, ko je globaški občinski svet brez protesta soglašal s postavitvijo novih zidov v šoli. Še bolj žalostno pa je, da starši že več kot polovico otrok ne prijavijo k dvojezičnemu pouku!“

Spitzenfeld

Die Pendlerzahlen von Globasnitz liegen im Kärntner und österreichischen Spitzenfeld. Auch die Saisonarbeitslosigkeit liegt mit ca. 15% über Landes- und Bundesdurchschnitt. Die Kulturarbeit der Slowenen erhält neue Impulse und ist Grundstein der Erhaltung der Volksgruppe.

Kaj zmora delavnost in fantazija Globašanov, najbolje potrjuje gradič sredi vasi. Mizar Johann Elbe je v tisočih delovnih urah zgradil svojevrstno stanovanjsko poslopje, ki ga odlikujejo mnogi mojstrski detajli.

4 J = Janez, Jurij, Jozej, Janko

V soboto se bo v gostilni pri Šoštarju s svojo prvo kaseto predstavila skupina 4 J. V brošuri, ki so jo izdali ob tej priložnosti, so o sebi med drugim zapisali:

Skupina 4 J se je ustanovila jeseni 1987. Janez Gregorič je začel iskati pevce in instrumentaliste, kajti ravno takrat se je razšel duet „Honz in Niko“. Hkrati se je razšla tudi skupina Energija iz Pliberka. Iz te skupine sta prišla Jurij in Pepej (Jozej). Janko, ki je takrat zamudil možnost, da bi postal vratar v nacionalnem srečanju, pa je poskusil svojo srečo na glasbenem področju. Saj je menda že v otroškem vrtecu rad razbijal po krožnikih in stolih (hudi jeziki pravi- go, da celo po soščolcih!).

Prva vaja skupine 4 J je bila

po Pliberškem jarmaku 1987. Sledilo je mnogo trdih in manj trdih vaj, dokler ni prišel trenutek prvega nastopa. Bil je na prireditvi „Kärntner Abend – Koroški večer“ v Žvabeku, dne 21. 11. 1987. Izkazalo se je, da je ansambel s to glasbo na pravi poti. Nastopal je še v Pliberku, Šentprimozu, na Hemi, v Globasnici, Trstu in Salzburgu. Prvi samostojni koncert pa je bil na slovenski gimnaziji v okviru Kontaktne leče.

Namen skupine je ustvarjati lastne pesmi, tako razširjati spektrum koroške slovenske glasbene scene ter nakažovati problematiko v političnih in ekoloških vprašanjih.

„4 J“
LIVE IN CONCERT
PREZENTACIJA PRVE KASETE
KABARET
10. dec., 20.00 uri, pri Šoštarju

Zürich-Kosmos
vaša zavarovalnica

Sebastian Jenschatz
Podjuna 36
tel.: 0 42 30 / 234

Restavracija Kegljišče

JUENNA

Teden
lovskih
specialitet

od 8 do 18. December

decembra

8 Četrtek	9 Petek
10 Sobota	11 Nedelja
12 Ponedeljek	13 Torek
14 Sreda	15 Četrtek
16 Petek	17 Sobota
18 Nedelja	

V naši kuhinji pripravljene iz mesa jelena, divjega prašiča, srne, divjega zajca in divje race.

Priporočamo rezervacije miz, tel.: 04230/271
P.S. Podjetjem in društvom se priporočamo za božičnice.

SPD „Edinost“ iz Štebna ne skrbi samo za pevsko dejavnost, avgusta je priredilo tekmo koscev in žagarjev.

Datum	Kraj	PRIREDTVITVE	Prireditelj
Sreda 7. 12. 19.30	Gostilna Miklavž v Bilčovsu	PREDSTAVITEV KNJIŽNEGA DARU SPZ Iz svojih knjig bereta: Andrej Kokot in Janko Messner	Slovenska prosvetna zveza
Sreda 7. 12. 20.00	pri Voglu v Šentprimožu	PREDSTAVITEV KNJIŽNEGA DARU SPZ Predstavlja: Teodor Domej	Slovenska prosvetna zveza
Sreda 7. 12. 11. c.t.	Univerza v Celovcu	„Čas je, da se zbudiš in ostaneš buden“ Prireditelj ob 40. obletnici izjave o človekovih pravica.	Univerza in Amnesty International
Četrtek 8. 12.	Mestno gledališče Celovec	KRALJ NA BETAJNOVI (Ivan Cankar) gostuje: Slovensko stalno gledališče v Trstu „Torej igra o oblasti, igra za oblast. To je Cankar, ki me zanima. Ta motiv sem občutil kot najbolj živ in aktualen. S takim konceptom se je rodila dramaturška priredba, ki razpira pot k tej predstavi.“ (Mario Uršič, režiser).	Krščanska kulturna zveza
Četrtek 8. 12. 19.30	nad posojilnico v Škofljah	PREDSTAVITEV KNJIŽNEGA DARU SPZ bere: Janko Messner	Slovenska prosvetna zveza, SPD Edinost
Petek 9. 12. 19.00	v društveni sobi v Železni Kapli	PREDSTAVITEV KNJIŽNEGA DARU SPZ Bereta: Andrej Kokot in Janko Messner	Slovenska prosvetna zveza
Petek 9. 12. 19.00	Pri Joklnu v Celovcu	JESENSKI SESTANEK KLUBA NAUTIK KOROTAN Menili se bomo o nabavi klubske jadrnice, od drugih vprašanih in si ogledali video film o jadranju v letošnjem letu.	
Sobota 10. 12. 20.00	pri Šoštarju v Globasnici	„4J“ – Live in concert Presentacija prve kasete. Janez Gregorič (guit., voc.), Pepej Krop (voc., guit. II), Jurij Opetnik (bass, voc.), Janko Smrečnik (perc., voc.)	
Sobota 10. 12. 19.30	pri Pušniku v Ločah	SREČANJE V ADVENTU Sodelujejo: cerkveni pevski zbor, šolarji, tamburaški ansambel, tercet in mladi tamburaški ansambel II.	SPD „Jepa-Baško jezero“
Sobota 10. 12. 15.00	društvena soba v Dobri vasi	SADNA KOMEDIJA (Revolucija v deželji sadja in zelenjave) Nastopa: Lutkovna skupina dunajskih študentov.	SPD Srce
Nedelja 11. 12. 11.00	farni dom v Selah	SADNA KOMEDIJA Lutkovna predstava za otroke in odrasle. Igra: Lutkovna skupina dunajskih študentov.	KPD Planina
19.00	v farnem domu	MIKLAVŽEVANJE Za vse člane društva. Na sporedu bo COPRANJE (Mirko Zerjav).	KPD Planina
Nedelja 11. 12. 19.00	v društveni sobi v Šentjakobu	PREDSTAVITEV KNJIŽNEGA DARU SPZ Bere: Janko Messner	Slovenska prosvetna zveza
Ponedeljek 12. 12. 19.30	Katoliški dom prosvete v Tinjah	DVOJEZIČNA OTROŠKA VZGOJA V DRUŽINI IN V PREDŠOLSKI VZGOJI (nem.) Predava: dr. Franc Merkač (Izobraževalna delavnica za dvojezično komunikacijo)	Sodalitas
Torek 13. 12. 16.00	v prostorih podjetja CARIMPEX, Sonnengasse 13, Celovec	PRODAJNA RAZSTAVA ZA GLASBENO ŠOLO Razstava bo odprta od ponedeljka do petka (od 14. do 17. ure) Izkopiček prodajne razstave je namenjen Glasbeni šoli na Koro- škem. Do 22. 12.	Carimpex, KKZ in SPZ
Torek 13. 12. 19.00	gostilna Juenna Čepiče	Večer Slovenskega vestnika Razprava o „Občinskem portretu Globasnica“ in drugih aktualnih vprašanih.	
Torek 13. 12. 19.00	v kulturnem domu na Radišah	PREDSTAVITEV KNJIŽNEGA DARU SPZ Bereta: Janko Messner in Dekan	Slovenska prosvetna zveza
Sreda 14. 12. 19.30	Katoliški dom prosvete v Tinjah	KONCERT BAROČNE GLASBE Dina Slama (alt, čembalo); Irena Pahor (kljunasta flavta, viola da gamba), Miloš Pahor (kljunasta in prečna flavta).	Sodalitas
Sobota 17. 12. 19.30	v prostorih Posojilnice Pliberk	Predstavitelj KNJIŽNEGA DARU SPZ Gost meseca: Andrej Kokot	Slovenska prosvetna zveza
Nedelja 18. 12. 14.30	Kotmara vas	PREDSTAVITEV KNJIŽNEGA DARU SPZ Bere: Andrej Kokot	Slovenska prosvetna zveza

Rešitev iz SV šte. 58 (2. 12. 1988)

1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
1	D	O	N	S	K	1	K	O	Z	A	K
2	O	Č	A	L	A	2	O	E	R	T	E
3	N	A	V	E	Z	3	Z	R	C	A	L
4	S	L	E	P	I	4	A	T	A	M	A
5	K	A	Z	I	N	5	K	E	L	A	N
6	I	R	A	Č	A	6	I	R	O	N	I

MENJAVA DENARJA (VALUTE) dne 5. 12. 1988

	dobite (šil.)	plačate (šil.)
za 1 ameriški dolar	\$ 11,90	12,50
za 1 angleški funt	£ 21,95	23,15
za 100 franc. frankov	f 200,50	210,50
za 100 ital. lir	Lit 0,92	0,97
za 100 dinarjev	DIN 0,21	0,28
za 100 švic. frankov	sfr 828,00	848,00
za 100 holand. guldov	Hfl 615,00	631,00
za 100 nemških mark	DM 694,10	710,50

Posredujeta: Posojilnica-Bank
Zveza-Bank, Celovec

RAZSTAVE

Celovec

Kulturna taberna Pri Joklnu (do konca decem-
bra) – „Krave + biki“ – Rudi Benetik, dela na
papirju.

Galerie im Stadthaus (do 18. 12. 1988) –
Moderna italijanska tiskarska grafika – Razstav-
ljenih je 210 del 105 najpomembnejših italijan-
skih grafikov obdobja 1920 do danes. Med njimi
Carra, Busci, Morandi, De Chirico, Marino, Fon-
tana, Music, Spacal, Santomaso, Pomodoro,
Vedova, Zigaina, Trubbiani.

Galerija Poklicne zveze koroških likovnikov
(Feldkirchnerstr. 31, Celovec) Oljnatе slike Luke
Antičevića in Petra Preinsbergerja

Kärntner Landesgalerie (od 7. 12. do 29. 1. 89)

– Posebna razstava Maria Lassnig – akvareli.

Landesmuseum für Kärnten (21. Avstrijski

natečaj grafike – od 17. nov. do 11. dec.)

Kleine Galerie im Künstlerhaus Klagenfurt

(od 30. 11. do 10. 12.) – Hubert Lobnig, slikar-
stvo.

Galerie 61 (do 23. 12.) – Spektrum '88 (Slike, ris-
be, grafike) – Prodajna razstava (Babic, Berg,
Bernik, Ciuha, Köchl, Kogelnik, Makuc, Oman,
Spacal in mnogi drugi).

Galerie in der Aula – Univerza (do 22. 12.) –

Josef Hermann Stefaner.

Pasaža pri Delavski zbornici (do 7. 12.) – Pre-
gled koroške vsakdanjosti v družinskih fotogra-
fijah

Tinje

Galerija Tinje (do 13. 1.) – Razstava del Bog-
dana Potnika (akvareli in oljne slike).

Rožek

Galerija Rožek (do 18. 12.) – Caroline. Otvori-
tev: Carolina bo 18. 12. 1988 med 15.00 in 18.00
prisotna v Galeriji Rožek.

Ljubljana

Narodna galerija (od 15. 11. 88 do 15. 1. 89) –
Mednarodna razstava „Pota k moderni in Ažbe-
tova šola v Münchnu“. – Razstava je odprta vsak
dan razen ponedeljka od 10. do 19. ure.

Prodajna razstava za glasbeno šolo

v prostorih podjetja CARIMPEX, Sonnengasse
13, Celovec. **Otvoritev:** v torek, 13. 12. ob 16.00
(odprto od ponedeljka do petka od 14.00 do
17.00). **Zadnji dan:** četrtek, 22. 12. Na prodajno
razstavo vabijo: Carimpex, KKZ in SPZ.

Naročite in širite „Slovenski vestnik!“

„Slovenski vestnik“ je časopis, ki je zaradi svoje aktualnosti, odprtosti, kritičnega pristopa do perečih vprašanj in nenazadnje tudi zaradi dvakratnega tedenskega izhajanja postal pomemben dejavnik med koroškimi mediji. Število naročnikov iz dneva v dan narašča. Tudi Vi se pridružite veliki družini bralcev Vestnika in naročite „Vaš list s formatom!“

SLOVENSKI VESTNIK

Naročam „Slovenski vestnik“
Ich bestelle den „Slovenski vestnik“

Ime in priimek/Vor- und Zuname

naslov/Adresse

pošta/Postamt

Obvezujem se, da bom naročnino redno plačeval(a)

Ich verpflichte mich, das Abonnement regelmäßig zu bezahlen

(kraj in datum/Ort und Datum)

(podpis/Unterschrift)

Vsak novi naročnik prejema „Slovenski vestnik“ prvi mesec brezplačno. Naročnina za leto 1989 znaša 370 šilingov. Jeder Neu-Abonnent des „Slovenski vestnik“ erhält die Zeitung einen ganzen Monat lang gratis. Der Abo-Preis für das Jahr 1989 beträgt 370 Schilling.

Werden auch Sie Abonnent!

Der „Slovenski vestnik“ ist nicht nur die erste Zeitung einer Volksgruppe in Österreich die zweimal wöchentlich erscheint, sondern auch die einzige Volksgruppenzeitung, die durch ihren ständigen deutschsprachigen Teil neue Wege in der Informationspolitik beschreitet und damit einen Beitrag zu besseren Beziehungen zwischen den Volksgruppen beitragen will. Wir sind kritisch, informativ, aktuell und offen – abonnieren Sie uns!

Boj za obstanek!

**SLOVENSKI
VESTNIK**

ŠPORT

Razrešitev organizacijskih vprašanj, pomiritev internih napetosti, predvsem pa pridobitev finančnega sponzorja so glavne naloge, ki jih morajo razrešiti.

Če bi prvo moštvo Globasnice tekmovalo tako uspešno, kot njen naraščaj (fantje in pionirčki so na vrhu lestvice), si ne bi delalo skrbi za obstoj. Tako pa gre Globašanom v 1. razredu D za preživetje, ki je bilo hudo ogroženo. Šele v zadnjih temah se je moštvo zbralo in doseglo pomembne točke, ki mu trenutno zagotavljajo deveto mesto, toda naskok pred predzadnjim znaša le pet točk. V Globasnici zatrjujejo,

da se je proti koncu prvenstva tovarištvu močno popravilo ter da je delo trenerja in igralca Vugrinca obrodilo prve sadove. Tako upajo, da bodo rešili tudi nekatere notranje razprtije, predvsem pa upajo, da bodo pridobili sponzorja, ki jim bo zagotovil finančno preživetje. Pravijo, da bodo športno pa tudi organizatorično preživeli, saj za januar napovedujejo občni zbor, ki naj bi razrešil vsa sporna vprašanja.

Globasnica zaseda po jesenskem delu prvenstva s 14 točkami 9. mesto v 1. razredu D.

Slika: Mohar

Sneg, senzacija in veselje Šahovski giganti...

Medtem ko je igralcem prve namiznoteniške ekipe iz Sel pred štirinajstimi dnevi manjkalo nekoliko discipliniranosti, da niso nastopili v Landskronu, je tokrat nastop v Bodensdorfu preprečil sneg. Selski legionar Zoran Ramovš namreč z avtom ni mogel čez Ljubelj, tako da so bili Selani brez možnosti, da bi sestavili popolno ekipo. Bodensdorf je torej brez tekme (vsaj zaenkrat) zmagal s 7:0, toda Selani še upajo, da bo Koroška namiznoteniška zveza razsodila, da morajo tekmo nadoknaditi, ker je igro preprečila „višja sila“. Vsekakor pa bi negativna odločitev pomenila, da so Selani sami zapravili možnost še boljše uvrstitve.

Pa naj bo tako ali drugače: ta petek nameravajo blesteti, saj imajo v gosteh še neporaženo moštvo iz Wolfsberga (v farnem domu, pričetek ob 19. uri), za katero igra doslej še pravitako neporaženi nekdanji igralec

Olimpije iz Ljubljane Uroš Rak. Sekcijski vodja Mirko Oraže pa meni: „Če imata Lettkemann in Ramovš dober dan, lahko premagata tudi Raka!“

Za pravo presenečenje sta v spodnji ligi poskrbela Mirko Oraže in Seppi Kocmanek. Ker tudi legionar Stane Bec zaradi snega ni mogel priti na tekmo, sta proti DSG Borovljam nastopila kar sama in zmagala s 6:3. Že v začetni tekmi je presenetil Mirko Oraže, ki je sploh prvič premagal favoriziranega Sablatschana, in ko je še Kocmanek premagal nekdanjega koroškega viceprvaka Rogino, je bila tekma v bistvu odločena. Tako Oraže kot Kocmanek nista izgubila niti ene same posamezne tekme, podlegla sta le v igri dvojic...

Tretja ekipa Selanov, ki tekmuje v prvem razredu, pa si je tako rekoč že zagotovila prvo mesto, saj je premagala Kelag z 8:2 (točke: Marko

Smrtnik 3, Korenjak 3, Marti Oraže 1, Korenjak/Smrtnik). Z vrha lestvice bi Selane lahko izpodrinil le še KAC, toda ta bi moral v torek premagati NTK Celovec I kar z 8:2. To pa bo skoraj nemogoče, saj hoče NTK sam slaviti proti KAC...

Manj uspešni so bili igralci Selanov na koroškem prvenstvu naraščajnikov: Marko Smrtnik je bil pri mladincih le peti, pa tudi v dvojici z igralcem Landskrona Wospilom je dosegel le peto mesto. Boljši je bil Aleksander Mak, ki je skupno s Koflerjem (Seeboden) osvojil tretje mesto pri dvojicah šolarjev.

Pa še beseda o ženskem namiznem tenisu: Carmen Traunig, ki igra letos skupaj z Zoro Zalokar in Ines Rogatschnig za Področje v državni B-ligi, je bistveno pripomogla, da je Področje še neporažena. Škoda le, da letos ni bila več pripravljena igra za Sele, saj bi lahko nastopala celo v državni A-ligi.

Andrej Mohar

Na šahovski olimpijadi v Solunu se je sovjetska moška ekipa izkazala kot nepremagljiva. Že pred zaključkom zadnjega kola si je zagotovila zmago, Gari Kasparov, svetovni prvak, pa se je s svojimi uspehi – osvojil je 8,5 od 10 možnih točk – približal doslej magični znamki 2800 ELO-točk. Naslov pri ženskah pa si je proti pričakovanjem osvojila ekipa Madžarske, za katero igrajo kar tri tekmo-

valke iz družine Polgar. Najboljša med njimi je bila šele 12 let stara Judita, ki je v 13 tekmah zbrala kar bajnih 12,5 točk.

Tudi avstrijska ekipa se je – z ozirom na svoje možnosti – dobro odrezala: moški so bili 24., ženske pa 32. Še ni jasno, ali bo šahovska zveza FIDE prepovedala igrati Robatschu. Kot je znano, so prepovedi najavili, ker je kljub prepovedi igral v Južni Afriki.

Prvič zmagali tudi Obircani

Šahisti SSK Obir iz Želzne Kaple so letos prvič zmagali v prvenstvu in se s tem rešili neposredno grozečega izpada iz 1. razreda-vzhod. Še posebej je presenetilo, da so Obircani v gosteh premagali Wolfsberg, ki je dosti višje uvrščen, kar z 2,5:5,5. Točke za SSK Obir: Jokovič, Ramaš, Topar, Harald Wolte (vsak po 1), ter Hans K. Wolte, Topar in Stossier (po 0,5 točke).

Gari Kasparov

Carmen Traunig (slika) letos uspešno nastopa za Področje.

Slika: Arhiv

Danes: ŠK Dob igra v Celovcu

Boljše reklame odbojkarji ŠK Dob/Aich ne bi bili mogli napraviti. V soboto so v samo 45 minutah premagali moštvo iz Beljaka s 3:0, in dopustili nasprotniku le 17 pik (15:4, 15:7, 15:6). Danes zvečer pa jih čaka precej močnejši nasprotnik, drugo moštvo državnega ligaša Hypo VBK iz Celovca. Prav Celovčani jih želijo spodrinuti z drugega mesta in zato zdaj trenirajo s trenerjem prve ekipe Pepom Huberjem. Kljub temu je sekcijski vodja Doba Lojz Opetnik samozavesten: „Igramo v najmočnejši postavi; premagamo lahko tudi VBK!“ Tekma se prizačne ob 20. uri v Hasnerjevi šoli (ulica 8. maja).

ŠPORTNI TERMINI

NAMIZNI TENIS

Torek, 6. 12. 1988: KAC Celovec – NTK Celovec I (Sentrupert, 19).

Sreda, 7. 12. 1988: ASC Celovec – NTK Celovec II (Sentrupert, 19).

Petek, 9. 12. 1988: Sele I – STSV Wolfsberg (farni dom, 19), Bodensdorf – Selle II (19).

ODBOJKA

Torek, 6. 12.: Hypo VBK Celovec – ŠK Dob/Aich (hasnerca, 20).

ŠAH

Nedelja, 11. 12.: SŠZ Cartrans I – Mozberk (pri Korenu, 9).